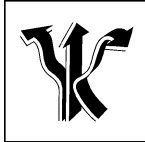
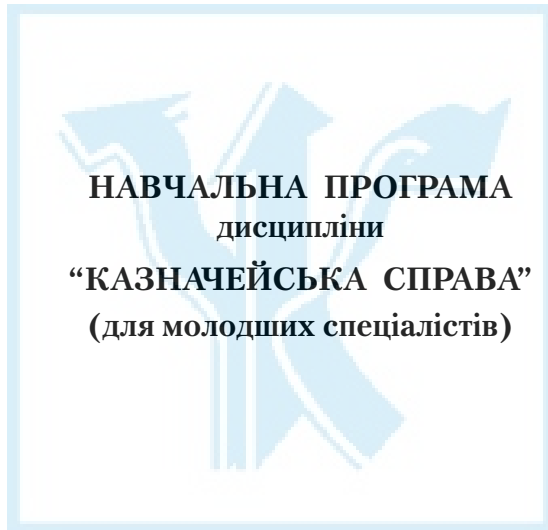

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА
дисципліни
“КАЗНАЧЕЙСЬКА СПРАВА”
(для молодших спеціалістів)

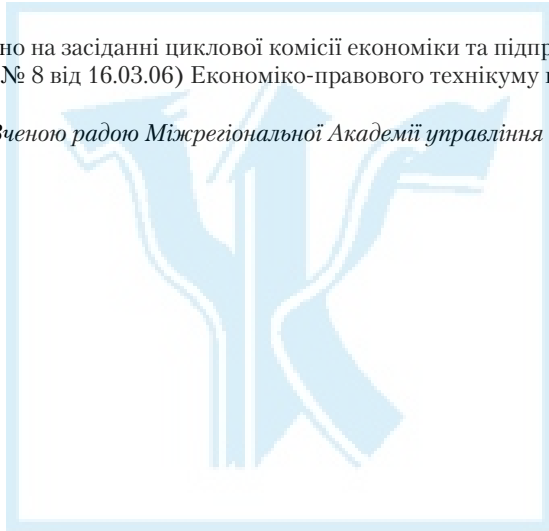
МАУП

Київ 2006

Підготовлено викладачем *О. І. Міняйло*

Затверджено на засіданні циклової комісії економіки та підприємництва (протокол № 8 від 16.03.06) Економіко-правового технікуму при МАУП

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

МАУП

Міняйло О. І. Навчальна програма дисципліни “Казначейська справа” (для молодших спеціалістів). — К.: МАУП, 2006. — 16 с.

Навчальна програма містить пояснювальну записку, тематичний план, зміст дисципліни “Казначейська справа”, питання для самоконтролю, варіанти контрольних робіт, а також список літератури.

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2006

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Вивчення курсу “Казначейська справа” базується на знаннях таких дисциплін, як “Фінанси”, “Бюджетна система України”, “Податки та оподаткування”, “Бухгалтерський облік у бюджетних установах”.

Програма відображає специфіку касового виконання державного та місцевих бюджетів за доходами і видатками.

Предмет вивчення курсу становить діяльність органів Державного казначейства України та його територіальних відділень.

Головна мета вивчення курсу — ознайомитись із системою Державного казначейства України, порядком касового виконання державного та місцевих бюджетів за доходами і видатками, порядком обліку доходів і видатків державного бюджету, контролю за його виконанням.

Курс передбачає теоретичну і практичну підготовку студентів спеціальності “Фінанси” з таких питань:

- організаційні засади функціонування казначейства;
- структура Державного казначейства України;
- функції Державного казначейства України;
- завдання територіальних управлінь Державного казначейства України;
- касове виконання державного бюджету за видатками;
- касове виконання державного бюджету за доходами;
- платіжна система виконання державного бюджету;
- казначейське обслуговування місцевих бюджетів.

МАУП

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
дисципліни
“КАЗНАЧЕЙСЬКА СПРАВА”

№ пор.	Назва змістового модуля і теми
	Змістовий модуль I. Теоретичні концепції державного казначейства. Державний бюджет України
1	Становлення та розвиток Державного казначейства України
2	Державне казначейство як учасник бюджетного процесу
3	Бюджетна класифікація
4	Платіжна система виконання Державного бюджету України
	Змістовий модуль II. Казначейська система виконання державного бюджету
5	Казначейське обслуговування Державного бюджету за доходами
6	Казначейське обслуговування Державного бюджету за видатками
7	Управління державним боргом
8	Звітність про виконання Державного бюджету
9	Контроль у системі Державного казначейства України
Разом годин: 81	

ЗМІСТ
дисципліни
“КАЗНАЧЕЙСЬКА СПРАВА”

Змістовий модуль I. Теоретичні концепції державного казначейства. Державний бюджет України

Тема 1. Становлення та розвиток Державного казначейства України

Передумови створення та проблеми становлення казначейства України. Державне казначейство як система органів державної виконавчої влади. Організаційна структура Державного казначейства України. Відділення Державного казначейства в районах. Права органів

Державного казначейства. Взаємодія Державного казначейства та його територіальних органів з міністерствами, банками, податковою службою, місцевими фінансовими органами, органами державної виконавчої влади.

Література [I – 1–3; II – 7; 8; 12; 14; 15; 37]

Тема 2. Державне казначейство як учасник бюджетного процесу

Бюджетний процес та його сутність. Принципи бюджетного процесу. Повноваження учасників бюджетного процесу.

Участь Державного казначейства у виконанні Державного бюджету України. Відповідальність посадових осіб Державного казначейства України за управління бюджетом. Порядок введення в дію Державного бюджету України. Бюджетні асигнування та їх використання. Контроль за надходженнями та видатками бюджету. Звітність Державного казначейства України щодо виконання бюджету.

Література [I – 1; 3; II – 8–11; 13; 17; 34; 35]

Тема 3. Бюджетна класифікація

Сутність і призначення бюджетної класифікації. Організаційне значення бюджетної класифікації. Правове значення бюджетної класифікації. Класифікація доходів. Функціональна класифікація видатків. Економічна класифікація видатків. Відомча класифікація видатків. Програмна класифікація. Класифікація фінансування та боргу бюджету.

Література [I – 1–3; II – 8–10; 14; 17; 19; 20; 30]

Тема 4. Платіжна система виконання Державного бюджету України

Сутність національної платіжної системи. Платіжна система виконання Державного бюджету України як складова національної платіжної системи. Законодавчо-нормативна база регулювання платіжної системи.

Елементи платіжної системи. Система норм і правил проходження платежів. Сутність казначейського виконання Державного бюджету за доходами і видатками. Сутність і призначення Єдиного казначейського рахунка. Можливості його функціонування. Структура Єдиного казначейського рахунка.

Реєстраційні рахунки та їх сутність. Порядок відкриття реєстраційних рахунків. Реєстрація розпорядників коштів. Особові рахунки, їх сутність. Технічне забезпечення здійснення платежів. Застосування сучасних інформаційно-обчислювальних технологій. Автоматизація інформаційно-обчислювальних процедур. Єдина державна система передавання даних.

Література [I – 1–3; II – 8; 10; 14; 16; 19–22; 24; 30]

Змістовий модуль II. Казначейська система виконання державного бюджету

Тема 5. Казначейське обслуговування Державного бюджету за доходами

Склад доходів Державного бюджету України. Порядок касового виконання Державного бюджету за доходами. Функції Державного казначейства з виконання Державного бюджету за доходами. Документи, що є підставою для зарахування платежів. Ставки платників платежів. Реєстр доходів – основний документ для здійснення аналітичного і синтетичного обліку надходжень до Державного бюджету. Аналітичний облік податків і неподаткових надходжень до Державного бюджету. Взаємодії Державного казначейства з Державною податковою адміністрацією та установами уповноважених банків. Порядок зарахування платежів. Операції за надходженнями до загального фонду Державного бюджету.

Операції з платежами, які розподіляються між загальним і спеціальним фондами Державного бюджету. Операції з платежами до бюджету, які розподіляються між державним і місцевим бюджетами. Операції з власними надходженнями бюджетних установ та організацій.

Поняття та сутність нез'ясованих надходжень до бюджету. Розподіл загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів між бюджетами. Звіти про доходи державного бюджету. Зобов'язання установ банків при казначейській формі виконання Державного бюджету за доходами.

Звітність за доходами Державного бюджету. Контроль за повнотою надходжень доходів до бюджету.

Література [I – 1; 3; II – 8–14; 20; 23; 24]

Тема 6. Казначейське обслуговування Державного бюджету за видатками

Сутність казначейського обслуговування Державного бюджету за видатками. Порядок касового виконання державного бюджету за видатками. Розпорядники коштів. Організація роботи з касового виконання Державного бюджету за видатками. Порядок доведення обсягів асигнувань і кошторисів видатків розпорядників коштів. Зведений кошторис доходів і видатків. Облік зобов'язань та оплата рахунків розпорядників і одержувачів бюджетних коштів. Організація роботи Державного казначейства у процесі касового виконання Державного бюджету за видатками. Здійснення видатків за рахунок коштів спеціального фонду Державного бюджету.

Оплата витрат розпорядників коштів. Відповідальність розпорядників коштів щодо правильності оформлення розрахункових документів. Попередній контроль за витрачанням коштів. Оформлення розрахункових документів на оплату. Видача готівки. Документи на отримання готівки.

Відмови у здійсненні видатків розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

Література [I – 2; 3; II – 8–10; 13; 14; 22; 25; 27; 36]

Тема 7. Управління державним боргом

Сутність управління державним боргом. Класифікація боргу. Кредити, отримані від міжнародних фінансових організацій. Міжнародний валютний фонд. Група Світового банку. Європейський банк реконструкції та розвитку. Державні кредити, отримані від зарубіжних країн і зарубіжних приватних банків. Заборгованість держави за емітованими цінними паперами. Правові засади та напрями управління державним боргом. Розробка стратегії та боргової політики держави. Функції Державного казначейства щодо управління та обслуговування державного внутрішнього та зовнішнього боргу. Погашення боргу.

Література [I – 1–3; II – 8–10; 13–15; 35; 37]

Тема 8. Звітність про виконання Державного бюджету

Основні принципи складання фінансової звітності. Порядок подання звітів виконання Державного бюджету за доходами та видатками. Встановлення строку подання зведених річних звітів

підприємницькими структурами. Строки подання зведених річних звітів нижчими органами Державного казначейства.

Інформаційна база для складання звіту про виконання Державного бюджету. Баланс виконання кошторису видатків. Звіт про виконання кошторису видатків установи. Аналіз факторів, що вплинули на виконання Державного бюджету. Порядок звірювання з органами Державної податкової адміністрації щодо надходження доходів до Державного бюджету в розрізі доходів. Порядок складання річного звіту про касове виконання Державного бюджету за доходами та видатками.

Література [I – 1; 3; II – 17–23; 25; 30; 33–35]

Тема 9. Контроль у системі Державного казначейства України

Державний фінансовий контроль в Україні. Суб'єкт та об'єкт фінансового контролю. Контроль зовнішній і внутрішній. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства. Відповідальність за бюджетні правопорушення. Етапи контролю. Фінансовий контроль у процесі виконання державного та місцевих бюджетів. Контроль на етапі прийняття зобов'язань. Контроль на етапі перевірки. Контроль на етапі оплати прийнятих зобов'язань. Попередній контроль на стадії прийняття зобов'язань. Контроль перед здійсненням платежу. Контроль після здійснення видатків.

Перспективи розвитку казначейського фінансового контролю в Україні.

Література [I – 1–3; II – 9; 10; 13; 14; 36; 37]

ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Історичні умови започаткування казначейства.
2. Передумови і основні етапи створення Державного казначейства України.
3. Організаційна структура і функції Державного казначейства України.
4. Бюджетний процес в Україні та його вдосконалення.
5. Бюджетні повноваження Державного казначейства України.
6. Взаємовідносини Державного казначейства України з банківською системою.

7. Взаємодія Державного казначейства з органами податкової служби.
8. Сутність, структура та призначення бюджетної класифікації.
9. Платіжна система виконання Державного бюджету.
10. Реєстраційні рахунки розпорядників коштів.
11. Розрахункова палата Державного казначейства.
12. Внутрішня платіжна система Державного казначейства України.
13. Облік спеціальних коштів у системі казначейства.
14. Управління наявними коштами та вдосконалення системи управління готівкою.
15. Єдиний казначейський рахунок і перспективи його розвитку.
16. Порядок фінансування розпорядників коштів та його вдосконалення.
17. Державні доходи, їх сутність і структура.
18. Касове виконання бюджету за доходами.
19. Фінансовий аналіз надходжень до Державного бюджету.
20. Облік казначейських операцій з касового виконання бюджету за доходами.
21. Фінансове планування та прогнозування надходжень до Державного бюджету.
22. Планування податкових надходжень до бюджету.
23. Управління рухом коштів за доходами бюджету.
24. Державні видатки, їх сутність і класифікація.
25. Касове виконання бюджету за видатками.
26. Облік казначейських операцій з касового виконання бюджету за видатками.
27. Система бухгалтерських книг казначейства.
28. Управління рухом коштів за видатками Державного бюджету.
29. Регулювання взаєморозрахунків державного і місцевого бюджетів.
30. Планування податкових надходжень до місцевого бюджету.
31. Фінансове планування та прогнозування надходжень до місцевого бюджету.
32. Фінансовий аналіз надходжень до місцевого бюджету.
33. Управління фінансовими ресурсами місцевих органів самоврядування.
34. Казначейське виконання місцевого бюджету та її вдосконалення.
35. Економічна сутність, класифікація та причини виникнення державного боргу.
36. Організація обслуговування державного боргу.

37. Звітність у системі казначейства та її вдосконалення.
38. Управління зовнішнім державним боргом.
39. Звітність про доходи та видатки бюджету.
40. Звітність про виконання бюджетів та її вдосконалення.
41. Комп'ютерне та програмне забезпечення казначейських операцій.
42. Інформаційна система управління та контролю за виконанням бюджету.
43. Система електронних платежів Національного банку України.
44. Характеристика системи "клієнт – банк".
45. Фінансовий контроль за використанням державних коштів.
46. Контрольні повноваження Державного казначейства та їх обґрунтування.
47. Контроль за надходженням і використанням державного (місцевого) цільового фонду.
48. Організація контролю за станом і достовірністю бухгалтерського обліку і звітності в органах місцевого самоврядування.
49. Розробка системи попереднього контролю за використанням коштів Державного бюджету.
50. Підготовка звітів про виконання бюджету та її вдосконалення.
51. Організаційна структура Державного казначейства.
52. Сутність бюджетного процесу.
53. Порядок введення в дію Державного бюджету України.
54. Сутність національної платіжної системи.
55. Елементи платіжної системи виконання бюджету.
56. Сутність касового принципу виконання Державного бюджету.
57. Сутність і призначення Єдиного казначейського рахунка.
58. Загальний і спеціальний фонди Державного бюджету.
59. Робота з касового виконання Державного бюджету за доходами.
60. Порядок розподілу коштів між державним і місцевими бюджетами.
61. Особливості казначейського обслуговуванні місцевих бюджетів.
62. Сутність касового виконання місцевого бюджету за доходами.
63. Функції органів Державного казначейства з казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками.
64. Функції Державного казначейства з обслуговування державного боргу.
65. Сутність казначейського обслуговування Державного бюджету за видатками.

66. Операції з платежами, які розподіляються між загальним і спеціальним фондами Державного бюджету.
67. Єдина державна система передавання даних.
68. Функціональна та економічна класифікація видатків.
69. Контроль за надходженнями та видатками бюджету.
70. Порядок подання звітів виконання Державного бюджету за доходами та видатками.

ВАРІАНТИ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Варіант 1

1. Становлення та розвиток Державного казначейства України.
2. Облік виконання Державного бюджету.
3. Державні фінансові органи, що беруть участь у виконанні бюджету.

Варіант 2

1. Історичні умови започаткування казначейства.
2. Характеристика розпорядників бюджетних коштів.
3. Фінансова звітність про виконання бюджету.

Варіант 3

1. Характеристика доходів бюджету: загальний і спеціальний фонди Державного бюджету.
2. Інформаційна база для складання звітів про виконання бюджету.
3. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства.

Варіант 4

1. Здійснення видатків за рахунок коштів спеціального фонду.
2. Взаємодія Державного казначейства з органами ДПА.
3. Платіжна система виконання Державного бюджету України.

Варіант 5

1. Основні положення про організацію роботи з касового виконання Державного бюджету за доходами.
2. Характеристика видатків бюджету.
3. Бюджетна класифікація.

Варіант 6

1. Взаємодія органів Державного казначейства і органів ДПА у процесі виконання бюджету за доходами.
2. Власні надходження бюджетних установ та організацій.
3. Звітність про використання коштів Державного бюджету.

Варіант 7

1. Рахунки в банках для зарахування платежів.
2. Характеристика єдиного казначейського рахунка.
3. Взаємодія Державного казначейства з органами ДКРС.

Варіант 8

1. Державне казначейство як учасник бюджетного процесу.
2. Перерахування коштів для здійснення видатків виконавчих органів влади.
3. Річний звіт про виконання бюджету: структура та головні елементи.

Варіант 9

1. Розпорядники бюджетних коштів.
2. Особливості казначейського обслуговуванні місцевих бюджетів.
3. Функції Державного казначейства з обслуговування державного боргу.

Варіант 10

1. Функціональна та економічна класифікація видатків.
2. Порядок розподілу коштів між державним і місцевими бюджетами.
3. Порядок подання звітів виконання Державного бюджету за доходами та видатками.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. *Василик О. Д., Павлюк К. В.* Державні фінанси України: Підручник. — К.: НІУС, 2002. — 608 с.
2. *Казначейська система виконання бюджету: Підручник / С. О. Булгакова, Н. В. Базанова, Л. В. Єрмошенко та ін.* — К.: Вид-во КНТЕУ, 2000. — 250 с.

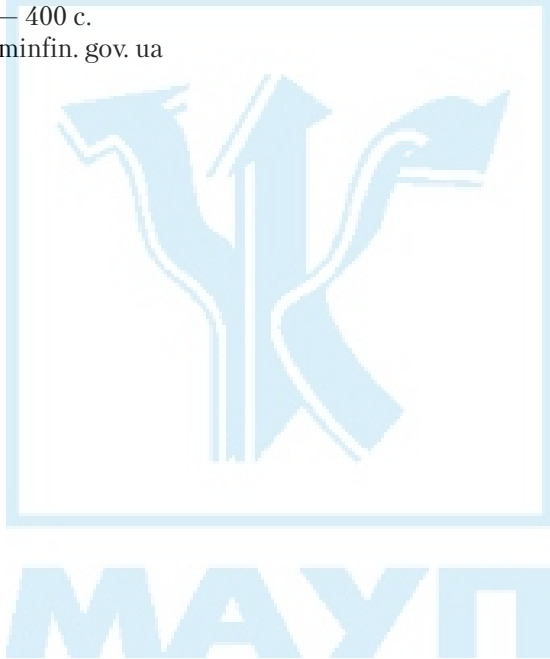
3. *Юрій С. І., Стоян В. І., Мац М. Й.* Казначейська система: Підручник. — Тернопіль: Карт-бланш, 2002. — 590 с.

Додаткова

4. *Алієва В.* Аналіз казначейської системи виконання державного бюджету: переваги і недоліки // *Економіст.* — 2000. — № 12. — С. 51–54.
5. *Андрущенко В. Л., Федосов В. М.* Запорізька Січ як український феномен. — К.: Заповіт, 1995.
6. *Безкид Й. М.* Теоретичні підвалини дослідження суті Державного бюджету України // *Фінанси України.* — 1998. — № 1. — С. 16–18.
7. *Булгакова С. О., Колодій О. Т.* Історія казначейської справи: Навч. посіб. — К.: Вид-во КНТЕУ, 2002. — 138 с.
8. *Бюджетна система України: Навч. посіб. / За ред. С. О. Булгакової.* — К.: Вид-во КНТЕУ, 2003. — 228 с.
9. *Бюджетний кодекс України: Закон від 21 червня 2001 р. № 2542-111.*
10. *Бюджетний кодекс України: закон, засади, коментар / За ред. О. В. Турчинова, Ц. Г. Огня.* — К.: Парламент. вид-во, 2002.
11. *Василік О. Д.* Проблеми розвитку фінансової системи України // *Наук.-практ. конф. “Адміністративна реформа в Україні”.* — К.: КМ Academia, 1998.
12. *Єрмошенко М. М.* Фінансова безпека держави. — К.: Вид-во КНТЕУ, 2001.
13. *Кучер Г. В.* Управління державним боргом: Підручник. — К.: Вид-во КНТЕУ, 2002. — 342 с.
14. *Огданський М.* Створення єдиної платіжної системи на основі одnobанківської моделі // *Казна.* — 2000. — № 11. — С. 6–7.
15. *План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ: Затв. наказом Головного управління Держ. казначейства України від 10 грудня 1999 р. № 114.*
16. *План рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів: Затв. наказом Держ. казначейства України від 28 листопада 2000 р. № 119.*
17. *Положення про єдиний казначейський рахунок: Затв. наказом Держ. казначейства України від 26 червня 2002 р. № 122.*

18. *Казначейська* справа / П. Г. Петрашко, О. О. Чечуліна та ін. — К.: НВП “АВТ”, 2004. — Т. 1. — 288 с.
19. *Положення* про єдиний казначейський рахунок: Затв. наказом Головного управління Держ. казначейства України від 21.03.97 № 28.
20. *Порядок* виконання державного бюджету за видатками за умови функціонування внутрішньої платіжної системи: Затв. наказом Державного казначейства України від 10 серпня 2001 р. № 140.
21. *Порядок* виконання державного бюджету за доходами: Затв. наказом Держ. казначейства України від 19 грудня 2000 р. № 131.
22. *Порядок* відкриття рахунків у національній валюті в органах Державного казначейства: Затв. наказом Держ. казначейства України від 2 грудня 2002 р. № 221.
23. *Порядок* казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Затв. наказом Держ. казначейства України від 4 листопада 2002 р. № 205.
24. *Порядок* казначейського обслуговування місцевих бюджетів за доходами та перерахування міжбюджетних трансфертів: Затв. наказом Держ. казначейства України від 1 січня 2002 р. № 17.
25. *Порядок* обліку зобов'язань розпорядників коштів бюджету в органах Державного казначейства: Затв. наказом Держ. казначейства України від 19 жовтня 2000 р. № 103.
26. *Порядок* примусового списання (стягнення) коштів з рахунків установ і організацій, відкритих в органах Державного казначейства: Затв. наказом Держ. казначейства України від 05.10.01 № 175.
27. *Порядок* розрахунку обсягу міжбюджетних трансфертів та нормативи відрахувань від загальнодержавних податків і зборів: Затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2000 р. № 1932.
28. *Порядок* управління єдиним казначейським рахунком: Затв. наказом Держ. казначейства України від 11 лютого 2002 р. № 23.
29. *Премчанд А.* Управление государственными расходами. — Вашингтон: МФ, 1994. — 280 с.
30. *Про банки і банківську діяльність*: Закон України від 7 грудня 2000 р. № 2121-111.
31. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні*: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996-XIV.

32. *Про бюджетну* класифікацію та її запровадження: Наказ Міністерства фінансів України від 27 грудня 2002 р. № 604.
33. *Про Державне* казначейство України: Указ Президента України від 27 квітня 1995 р. № 335/95.
34. *Про Джерела* фінансування органів державної влади: Закон України від 30 червня 1999 р. № 783-XIV.
35. *Про затвердження* Переліку груп власних надходжень бюджетних установ, вимог щодо їх утворення та напрямів використання: Постанова КМУ від 17 травня 2002 р. № 659.
36. *Юрій С. І., Бескид Й. Н.* Бюджетна система України. — К.: НІОС, 2000. — 400 с.
37. www.minfin.gov.ua

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Тематичний план дисципліни “Казначейська справа”	4
Зміст дисципліни “Казначейська справа”	4
Питання для самоконтролю	8
Варіанти контрольних робіт	11
Список літератури	12

Відповідальний за випуск *А. Д. Вегеренко*
Редактор *І. В. Хронюк*
Комп'ютерне верстання *М. М. Соколовська*

МАУП

Зам. № ВКЦ-2796

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП